

# Programmaties buitengewoon basisonderwijs schooljaar 2026-2027

*Advies over de programmatieaanvragen voor het buitengewoon  
basisonderwijs vanaf het schooljaar 2026-2027*

Vlaamse Onderwijsraad

Simon Bolivarlaan 17

BE-1000 Brussel

T +32 2 219 42 99

[www.vlaamseonderwijsraad.be](http://www.vlaamseonderwijsraad.be)

[info@vlor.be](mailto:info@vlor.be)

Advies op vraag van Zuhail Demir, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk op 29 januari 2026

Uitgebracht door de Raad Basisonderwijs op 11 maart 2026 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: technische werkgroep Programmaties Basisonderwijs op 3 februari 2026 onder voorzitterschap van Eric d'Hooghe

Dossierbeheerder: Daya Buyle

---

## Inhoud

|       |                                                                                |   |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1     | Situering.....                                                                 | 4 |
| 2     | Criteria.....                                                                  | 4 |
| 2.1   | Criteria programmatieaanvragen voor het buitengewoon basisonderwijs.....       | 4 |
| 2.1.1 | Administratieve criteria .....                                                 | 4 |
| 2.1.2 | Omgevingsanalyse.....                                                          | 5 |
| 2.1.3 | Expertise en professionalisering.....                                          | 5 |
| 2.1.4 | Infrastructuur en materiële voorzieningen.....                                 | 6 |
| 3     | Advies.....                                                                    | 6 |
| 3.1   | Algemene opmerkingen .....                                                     | 6 |
| 3.1.1 | Oproep voor tijdige communicatie naar scholen.....                             | 6 |
| 3.1.2 | Vaststelling: capaciteitstekorten in type 2 en toekomstgerichte aanvragen..... | 7 |
| 3.2   | Advies per dossier .....                                                       | 7 |



# 1 Situering

Het artikel 111 van het decreet basisonderwijs bepaalt dat de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) advies uitbrengt over de oprichting van een nieuw type in het buitengewoon basisonderwijs (art. 111) en de oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal (art. 112bis).<sup>1</sup>

De Vlor ontving op 29 januari 2026 van AGODI een adviesvraag over de programmatieaanvragen voor het buitengewoon basisonderwijs vanaf het schooljaar 2026-2027.

In totaal zijn er:

- drie programmatieaanvragen voor een nieuw type in een bestaande school;
- vier programmatieaanvragen voor een nieuw type in een nieuwe school.

## 2 Criteria

### 2.1 Criteria programmatieaanvragen voor het buitengewoon basisonderwijs

Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juni 1997 betreffende de programmatie-, rationalisatie- en behoudsnormen in het buitengewoon basisonderwijs bepaalt in artikel 9 op basis van welke beoordelingscriteria de programmatieaanvragen voor de oprichting van een nieuw type in het buitengewoon basisonderwijs moeten worden beoordeeld.<sup>2</sup> Dat geeft uitvoering aan de bepalingen over rationalisatie en programmatie van het buitengewoon basisonderwijs zoals omschreven in het decreet basisonderwijs, zoals gewijzigd.

De Vlor neemt die criteria over, maar groepeert ze in vier categorieën.

#### 2.1.1 Administratieve criteria

1. 'Werd er onderhandeld met het lokaal onderhandelingscomité en wat is de inhoud van het protocol en is er overleg gepleegd met de schoolraad en wat is het resultaat van het overleg.' (art. 9, 8° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)
  - Is er een LOC/ABOC?
  - Is er geen LOC/ABOC, verklaring?
  - Is er onderhandeld met het LOC/ABOC?
  - Wat is de inhoud van het protocol?
  - Is er overleg gepleegd met de schoolraad?
  - Wat is het resultaat van het overleg?
2. 'Heeft de oprichting betrekking op het niveau basisonderwijs of op het niveau kleuteronderwijs of lager onderwijs afzonderlijk.' (art. 9, 7° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)
  - Niveau basisonderwijs?
  - Niveau kleuteronderwijs afzonderlijk?

---

<sup>1</sup> [Decreet Basisonderwijs, 28 augustus 2023.](#)

<sup>2</sup> [Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wat betreft programmatieaanvragen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de programmatie-, rationalisatie- en behoudsnormen in het buitengewoon basisonderwijs, 24 augustus 2023.](#)

- Niveau lager onderwijs afzonderlijk?

### 2.1.2 Omgevingsanalyse

1. 'Worden in het programmatievoorstel de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid, met inbegrip van een realistische inschatting van het potentiële aantal leerlingen die, naargelang het te programmeren aanbod, voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 10 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, afdoende gemotiveerd in een omgevingsanalyse, waarbij in de mate van het mogelijke ook rekening gehouden wordt met het lokale aanbod.' (art. 9, 1° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Worden er elementen aangereikt m.b.t. de noodzaak?
- Worden er elementen aangereikt m.b.t. de doelmatigheid?
- Worden er elementen aangereikt m.b.t. de leefbaarheid?
- Worden er elementen aangereikt om een realistische inschatting te maken van het potentiële aantal leerlingen?
- Houdt de omgevingsanalyse in de mate van het mogelijke ook rekening met het lokale aanbod?

2. 'Wordt, in relatie tot het reeds bestaande aanbod van het type of programmatieaanvragen van andere scholen voor hetzelfde type buitengewoon onderwijs, een redelijke spreiding beoogd, rekening houdend met de groep, vermeld in artikel 3, 21°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met de wetenschappelijk te verwachten prevalentie en met het oog op een optimale organisatie van het leerlingenvervoer.' (art. 9, 2° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Wordt een redelijke spreiding beoogd, rekening houdend met de groep en het reeds bestaande aanbod?
- Houdt de aanvraag rekening met de wetenschappelijk te verwachten prevalentie?
- Houdt de aanvraag rekening met een optimale organisatie van het leerlingenvervoer?

3. Worden de aangepaste en schoolexterne begeleidingsmogelijkheden voor de te programmeren doelgroep in kaart gebracht, en als dat niet het geval is, wordt dat dan afdoende gemotiveerd? (art. 9, 3° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Worden de begeleidingsmogelijkheden in kaart gebracht?
- Indien niet: wordt dat afdoende gemotiveerd?

### 2.1.3 Expertise en professionalisering

1. Beschikt de school over de nodige expertise voor het bijkomend aanbod waarop de programmatieaanvraag betrekking heeft? (art. 9, 4° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Worden er elementen aangereikt m.b.t. de expertise?

2. Zijn er recent inspanningen geleverd om het personeel te professionaliseren voor het nieuwe type of zijn dergelijke inspanningen gepland? (art. 9, 5° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Levert de aanvrager elementen aan die wijzen op inspanningen om het personeel te professionaliseren?

#### 2.1.4 Infrastructuur en materiële voorzieningen

Heeft de school de vereiste infrastructurele en materiële voorzieningen op het gebied van toegankelijkheid en hulpmiddelen voor het type dat ze wil programmeren? (art. 9, 6° van het BVR van 17/06/1997, zoals gewijzigd)

- Reikt de school elementen aan over de vereiste infrastructurele en materiële voorzieningen op het gebied van toegankelijkheid?
- Reikt de school elementen aan over de hulpmiddelen voor het aanbod dat hij wil programmeren?

## 3 Advies

### 3.1 Algemene opmerkingen

#### 3.1.1 Oproep voor tijdige communicatie naar scholen

De Vlaamse Onderwijsraad pleit ervoor scholen tijdig op de hoogte te brengen van de uiteindelijke beslissing over hun programmatieaanvraag, zeker omdat de indiendatum dit jaar uitzonderlijk werd verschoven naar 15 januari 2026, later dan gebruikelijk (30 november). Een tijdige beslissing geeft scholen voldoende tijd om de programmatie voor het nieuwe schooljaar te organiseren, ook in samenwerking met andere betrokken actoren.

Daarnaast moeten scholen hun volledige aanbod tijdig kunnen opnemen in het regionale aanmeldingspunt. Deze aanmeldingsprocedure start vaak al eind januari voor kinderen met voorrang en midden februari voor de overige aanmeldingen.

Voor ouders, leerlingen en betrokken actoren is deze informatie uitermate belangrijk. Op het moment dat ouders hun kind willen inschrijven voor volgend schooljaar is adequate informatie nodig over het onderwijsaanbod. Zij moeten weten of ze aanbod zullen hebben in een school in de buurt en stemmen hun mobiliteitsvoorziening daarop af.

In het advies “Werk maken van coherente financiering op basis van langetermijnvisie” gaf de raad aan dat de nieuwe voorgestelde deadline van 30 april voor de beslissingstermijn van de Vlaamse Regering zeer laat is. De raad pleit daarom voor een regeling die inspraak garandeert en tegemoetkomt aan de gekende bezorgdheden, en die vervolgens voor een tijd ongewijzigd blijft.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Werk maken van coherente financiering op basis van langetermijnvisie](#), 29 januari 2026.

### 3.1.2 Vaststelling: capaciteitstekorten in type 2 en toekomstgerichte aanvragen

De Vlaamse Onderwijsraad stelt vast dat het grootste deel van deze aanvragen inspeelt op het capaciteitstekort voor type 2. Daarnaast blijkt dat verschillende aanvragers al toekomstgericht denken richting “Scholen voor Iedereen”.

## 3.2 Advies per dossier

Hierna volgt het concrete advies per dossier. Dat wordt niet gepubliceerd op de website van de Vlor.



Katrien Persoons  
secretaris Raad Basisonderwijs



Machteld Verhelst  
voorzitter Raad Basisonderwijs